

SYKE/2023/1637-1

Finsk-svenska gränsälvskommissionens yttrande gällande bedömningsrapport av den planerade havsbaserade vindkraftsparken Baltica-1 i Polens exklusiva ekonomiska zon

Finsk-svenska gränsälvskommissionen noterar att kommissionen inte finns med på sändlistan för remissen i fråga. Trots att lokaliseringen för projektet är utanför det geografiska tillämpningsområdet för gränsälvsöverenskommelsen mellan Sverige och Finland (*Prop 2009/10:212*) kan projektet ha påverkan som sträcker sig till Torne älv genom påverkan på vandringsfisk. Torne älvs lax vandrar ända till Södra Östersjön och korsar därmed möjligtvis projektområdet eller havskablar som leder producerad el till lands. Kommissionen betonar att Sverige och Finland är ursprungsstater i den mening som avses i artikel 66 i FN:s havsrättskonvention för lax i Torne älv. Sverige och Finland har ingått en gränsälvsöverenskommelse sinsemellan, i vilket de enats om att FN:s havsrättskonvention är en av grundpelarna i avtalet enligt internationell rätt. I avtalet om avrinningsområdet har man kommit överens om att särskild uppmärksamhet skall ägnas åt bevarande och hållbart nyttjande av fiskbestånden (art. 2.2.d). Man har också kommit överens om att produktionen av laxyngel i Torne älv skall bibehållas på en nivå som motsvarar maximal hållbar avkastning. Artikel 8 i gränsälvsöverenskommelsen föreskriver att gränsälvskommissionen skall fungera som ett samarbetsorgan mellan staterna. På ovan nämnda grunder är gränsälvskommissionen en relevant part att uttala sig om åtgärder som kan påverka hela livscykeln för laxen i Torne älv.

Kommissionen lyfter att gränsöverskridande påverkan inte kan uteslutas särskilt när det gäller vandringsfiskbestånden. Vid skrivande stund finns det fortfarande begränsat med kunskap om möjlig påverkan på vandringsfiskbestånden från havsbaserad vindkraft. Med tanke på den stora mängden planerad havsbaserad vindkraft i Östersjön och Bottenviken anser gränsälvskommissionen det viktigt att agera enligt försiktighetsprincipen och grundligen utreda möjlig kombinerad och kumulativ påverkan på vandringsfiskbestånden från samtliga planerade vindkraftsprojekt i hela Östersjöområdet som helhet. Samma hot gäller samtliga laxbestånd i Östersjön som har försvagats på ett oroväckande sätt under åren 2023 och 2024.

Yttrandet har beretts av kommissionens vatten- och miljöingenjör Simja Lempinen. Kommissionen har godkänt yttrandet via e-post 19 december 2024 och yttrandet har sparats i ACTA diarierhanteringssystem.

Finsk-svenska gränsälvskommissionen